

1. Obiekt

587/5 D. CERKIEW p.w. ŚW. JANA EWANGELISTY W ZESPOLE POBAZYLIANSKIM

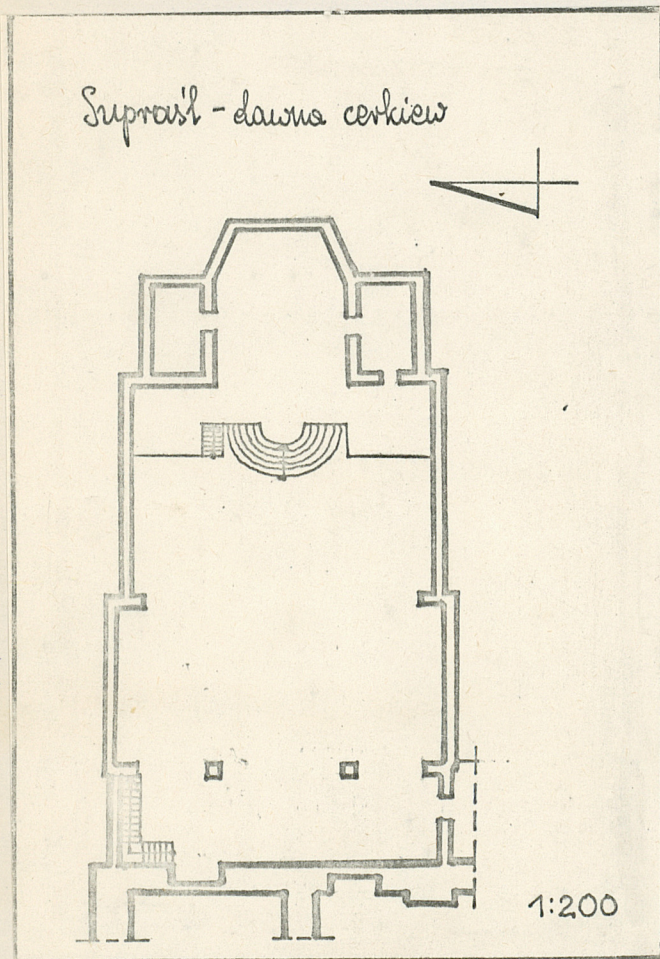
2. Czas powstania

1889-1891 r.

3. Miejscowość

S U P R A Ś L

11 Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

Supraśl, zespół pobazylianski

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo białostockie

gmina Supraśl pow. BIAŁYSTOK

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo białostockie

powiat białostocki

8. Właściciel i jego adres

Skarb Państwa

9. Użytkownik i jego adres

Państw. Technikum Rolnicze
Supraśl

10. Rejestr zabytków

Nr 31

data 16.02.1953

autor zdjęć M.M. Kornecki, VI.1979 r.
data wykonania PKZ O/Kraków
miejsce przechowywania negatywów

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Pierwotna cerkiew p.w. św. Jana Ewangelisty w zespole bazylianskim w Supraślu była drewniana. Wzniesiona zapewne ok. r. 1500, przestała istnieć w ciągu w. XVI lub XVII.

Budowa obecnej cerkwi murowanej wiąże się z odnową monasteru podjętą w latach 80-tych w. XIX staraniem archimandryty N. Dałmatowa. Ideą przewodnią budowy cerkwi była potrzeba posiadania tzw. ciepłej cerkwi dla użytku zakonników w okresie zimowym.

8. maja 1889 nastąpiło poświęcenie kamienia węgielnego. W ciągu tegoż roku budowę w zasadniczym zrębie ukończono. Prace wykończeniowe trwały do r. 1891.

D. cerkiew p.w. św. Jana Ewangelisty jest obiektem eklektycznym, swą fakturą nie najlepiej zharmonizowaną z barokowym założeniem klasztoru. Jednakże stanowi element wzbogacający i urozmaicający zabytkowy zespół, związany z nim historycznie.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Zespół pobazylianski usytuowany jest na pn. krańcu miasta, na obszernej platformie posadowionej na wysokim brzegu rzeki Supraśl. Kompleks zabudowań zgrupowany jest wokół prostokątnego, rozległego dziedzińca, założonego na osi wsch. - zach. Pośrodku założenia znajdują się ruiny cerkwi p.w. Zwiastowania N.P. Marii. D. cerkiew p.w. św. Jana Ewangelisty została przybudowana od wsch. do budynku w narożu pn.-zach. założenia,

dachówka i
Budynek murowany z cegły, kryty blachą. Orientowany.

Wąska część kapłańska zamknięta trójbocznie, po jej bokach równej z nią wysokości dwie prostokątne przybudówki, mieszczące przedsionek i zakrystię.

Nieco wyższy korpus trójdzielny, z częścią zach. znacznie węższą, mieszczącą empore. W części wsch. korpusu nawowego, na podwyższeniu, znajdował się ikonostas, dostępny półkoliście występującymi stopniami. Część środkowa korpusu nakryta pozorną kopułą; w pozostałych pomieszczeniach stropy płaskie. Okna zamknięte półkoliście. Wejścia prostokątne. Ściany korpusu częściowo /w części wsch./ dekorowane fryzem arkadkowym w typie neoromańskim, w części środkowej boczne szczyty faliste z uskokiem i okulusem. Dachy niskie, wielospadowe. Pod cerkwią znajduje się krypta.

14. Kubatura 2.200 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 220 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne tzw. ciepła cerkiew w zespole klasztornym	17. Użytkowanie obecne gospodarcze
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania budynku dość dobry.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Zapewnienie bieżącej konserwacji.			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Wojewódzki Konserwator Zabytków - Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków w Białymstoku. Akta konserwatorskie od r. 1945.

22. Bibliografia

1. N. Dałmatow, Supraslskij błagowieszczęński monastyr. Istoriko-statisticheskoje opisanie, S. Pieterburg 1892.
2. W. Kochanowski, Zespół architektoniczny w Supraślu, Rocznik Białostocki IV, 1963.
3. Z. Piłaszewicz, Supraśl, zespół poklasztorny OO. Bazyliańców, dokumentacja historyczno-architektoniczna, PKZ Warszawa, mpis 1974.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił VI: 1979 r.
mgr M. Kornecki
PKZO/Kraków

26. Sprawdził

27. Załączniki

1. Miejscowość

S U P R A Ś L

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

d. cerkiew św. Jana Chrzc.

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie uzupełniające

Wkładkę założył: M. Kornecki, VI.1979 r.

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PKZ O/Kraków

Jedn. Wyd. Akcyd. Olsztyn zam. 1299/8/78
GZGraf. XP. Ostróda zam. 1040 n. 20000

Włódr ODZ 1978 r.